

je umevno. Le tako naprej, saj je ja celo lahko dokazljivo, kam so te tazmere kmečki stan spravile. Kam pa ga še bodejo, bode pokazala prihodnost ali potem bode prepozno. Kmetje pozor! dokler še ni prepozno. Kmečki opazovalec.

Vojna v Južni Afriki.

Iz Laurenzo Merqueza poročajo, da je vdrl močan oddelek Burov s topničarstvom blizu steka reka Limpopo in Pafuri na portugiško ozemlje. Generalni guverner v Lourenzo Marquesu je odredil takoj, da preganjajo Bure konjeniki in topničarji, tudi portugiška guvernerja v Zari in Inhambanu sta že poslala svoje čete. Vsi portugiški vojaki so pripravljeni na boj. Gotovo pa še ni, ali so pribežale samo burske žene z otroci in starci, ali pa so resnično vdrli oboroženi in bojoviti Buri. Vest, da odloži Kitchener koncem avgusta nadpoveljništvo, se ne prereka, pač pa se imenuje poleg Lyttletona kot njegov namestnik sedaj tudi general Blood. Tega je bil poklical Kitchener iz Indije, da prevzame za Frenchom operacije v vshodnjem Transvaalu. Ali niti Blood ni dosegel nikakega večjega uspeha, tako da sedi sedaj Botha mirno v Ermelu. Kruitzinger, nadpoveljnik čet v Oranju je izdal proklamacijo, v kateri prepoveduje transportirati živila k Angležem ali odvajati konje na angleško ozemlje. Kafrom in mešancem, ki služijo Angležem kot vohuni, je zagrozil, da jih postreli. To se je pri Dornriverju te dni tudi že zgodilo, kjer so Buri ujeli večjo angleško patroljo, pri kateri so bili oboroženi Kafri. Buri so Kafre postrelili in tudi nekega holandskega vojaka.

Chamberlain je imenoval v zbornici Bure kot „roparje in zločince“, „pretepače in suroveže“ ter povedal, da je Kitchener zagrozil Kruitzingerju, da bodo Buri, ki ustrelje ujete in oborožene Kafre, kaznovani s smrtjo. Ali kdo pa je oborožil črne divjake Swazi-zamorce in Zulukafre, proti Burov? Ali niso bili to Angleži, ki niso vzlic ogromnemu številu svojih čet sposobni brez bestialnih zločinov in divjih grozodejstev Kafrov in zamorcev, premagati in uničiti Bure? Buri vedo, da so izgubljeni, ako se dvignejo proti njim vsi divjaki, zato so začeli streljati jih v ostrašilo. Angleži so prekršili v vojni z Buri že nasetokrat vse zakane mednarodnega in splošno človeškega prava, zato se ni čuditi, da so naščuvali in mahujskali končno tudi krvoločne divjake na Bure ter jih spustili kakor stekle mesarske pse na junaški narod, ki se bori za svojo svobodo. Prav pa delajo Buri, da te divjaške krvoločneže pobijajo, kakor pobija konjač steklo zverjad. Svet jim tega ne more zameriti. Chamberlain pa je tudi povedal, da se povrne do konca septembra 40.000 mož na Angleško ali v Indijo. Burov da je vsak mesec okoli 2000 manj na bojišču in da se bliža vojna koncu. Zato zapusti Kitchener kmalu Južno Afriko ter se verne. Vendar pa je angleška vlada zahtevala iznova 7.013.910 funtov sterl. za Južno Afriko. O položaju v Kaplandiji poroča „Times“, da so Buri razdeljeni v čveterokotu

med Beaufortwestom, De Arom, Stormbergom in Queenstownom v mnogoštevilne čete in četice po 10 mož do 1500 mož skupaj. Druga skupina Burov je v okraju Herschel Aliwal, tretja pa se pomika proti zahodu. Buri dobivajo v Kaplandijo še vedno novih bojovnikov od severa, t. j. iz Oranja.

Da ima Krüger še vedno upanje na zmago, dokazuje to, da je odklonil ponudbo Viljemine holandske da posreduje za mir pod tem pogojem, ako se Buri odpovedo neodvisnosti in se zadovolje z avtonomijo. Krüger je tak mir odklonil, češ, tudi Washington se je v najtežavnejših razmerah boril 7 let za neodvisnost ter končno zmagal.

Dogodki na Kitajskem.

Kitajski dvor se menda še dolgo ne misli vrniti iz Singanfua v Pekin, kar je jako sumljivo. H kratu se namreč javlja, da so se začeli boksarji v pokrajinah Čili in Šantung resno gibati ter so dosegli proti kitajskim vojakom že večje uspehe. Na severozahodu Kitajske je bilo nedavno umorjenih 15 katoliških duhovnikov. Pomorili so jih mohamedanski Kitajci, med katerimi živi zloglasni mohamedanski general in največji sovražnik tujcev, Tungfuhsiang, ki se je pri obleganju poslaništev v Pekinu posebno odlikoval s surovo besnostjo. Tungfuhsiang je sila bogat mož, ki ima svojo lastno vojsko, katero plačuje sam iz svojega. Tudi svoj arzenal ima Tungfuhsiang. Sedaj je baje izdal ukaz, da se mu vrne njegov denar iz vseh velikih podjetij, posojilnic in trgovišč, kar je provzročilo največjo paniko. Pripravlja se vsekakor nekaj posebnega. Reakcionarci se gibljejo.

Razne stvari.

Iz Haloz. Glej, dragi slovenski kmet, kako naši slovenski duhovni, naši advokati in naš predsednik okrajnega zastopa, gospod Zelenik za nas skrbijo in nas podpirajo. — Naši župniki nam grejo z lepimi izgledi naprej, ker skrbijo, da so cerkveni grunti čisti, da se les poseka, da so gorice brez trsja, da je hram spherhnel i. t. d., kar pa storijo, se jim mora plačati dobro. Pri nabiranju prispevkov za kako reč se razumejo prav dobro in tudi siromak, ki ne zasluži na dan več kot 30 kr., ni oproščen. Pravijo po navadi: če imaš dosti, daj polovico, če pa imaš malo, daj vse. Kmeta skubijo, da je sramota, potem pa ga še hočejo podučevati, kako naj gospodari, ob enem pa pravijo, da je vse nemškutar kriv, če kmetu gre slabo. Ali se v mestu tudi tako berači? mislim, da ne. Kaj hočete tedaj? Kaj nas hujskate proti mestjanom? Mi Haložani bi mogli od glada poginiti, ko bi nam ne dali zaslužka mestjani! Na Nemško ne moremo iti beračit, ker nemški ne znamo in bi tam po takem ne dobili nič. Ali naj, če bi dovoljeno bilo, sosed sosedu okrade, če pa nobeden nič nima. Ali veste gospodje, kaj je naš Odrešenik rekel: „Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe!“ In sveti evangelijski govori: „Prišel je sovražni človek, ki

je ljuliko med pšenico posejal.“ Ti sovražni ljudje ste vi. Mislite, da smo mi kmetje tako zabiti, da ne presodimo, na kateri mlin vi vodo napeljujete? Vi si mislite: bolj ko bode kmet neumen ostal, boljše bode za nas. Zakaj se ravno vi vtičete med nas pri vsaki volitvi in vpijete, da mi Slovenci ne potrebujemo nemškega jezika? Mi pa hočemo, da če mi ne znamo, se vsaj naši otroci nemški učijo, da bodejo, kadar nas boste do nagega oskubili, vsaj zamogli iti na Nemško beračit. Zakaj pa vi župniki in advokati daste svoje sinove v nemško šolo? Zakaj pošlje gospod župnik skoraj vsako drugo leto svojo kuharico učiti kuhat v Gradec? saj bi jo lahko dali tudi kam na Slovensko, pa morda tu ni tak tihega učenika kakor v Gradci?! Vidiš slovenski kmet, kaki poštenjaki so to: ravno narobe tebi svetujejo, kar sami počenjajo. Zbudi se dragi sobrat in videl bodeš takoj, da govorim resnico. — Častite naše gospode duhovne prosimo prisrčno, učite nas samo božje besede, razlagajte nam Kristusov evangelij in ne vtikajte se v posvetne reči, ker vaš stan ni za to postavljen, pa bode te videli, kako lepo se bode mo razumeli in vas spoštovali. — Kaj pa kaj Vi gospod obmann posojilnice in okr. zastopa? Kakšen prijatelj kmetov ste? Povejte nam koliko je bilo dobička pri onem vinogradu, ki se je pred kratkem prodal — ali je bila morebiti zguba? in vsled katere nepaznosti je prišlo do tega, da je pred leti posojilnica toliko in toliko tisočakov zgubila! Jaz mislim, da bi mogli tisti plačati, kateri so sklenili račune in jih za dobre spoznali. Eden prvih tistih ste Vi, ki bi mogli plačati, zakaj, Vi ste obman posojilnice in če niste zmožni računov peljati, pa pojdite rakom žvižgat. Poglej dragi kmet, kako tisti zveličarji gospodarijo s tvojim denarjem! Ali se še veš spominjati, kako so ti zveličarji kričali takrat, ko še posojilnice ni bilo? Reklo se je: „Kaj potrebujemo mi nemčurski denar, ki moremo tam plačevati po 5 odstotkov! Mi lahko dobimo po 3½ odstotkov kolikor ga potrebujemo, zakaj bi mi ne osnovali svoje hranilnice!“ Ali, kako pa je sedaj? Koliko moramo plačevati obresti? Mislim, da mi bodeš pritrtil, da pride z vsemi stroški skupaj okoli na 8 odstotkov obresti. Vidiš li kako se ti gospodje s tvojim denarjem šopirijo. Kadar prideš obresti plačevati, iti moraš v tisto malo luknjo, ki je komaj za deset ljudi a včasih nas je notri do 80 in smo v taki tesnobi kakor harenki v sodu. Poglej pa v nasprotno sobo, v salon, tam je prostora za 200 ljudi in videl bodeš, kako se tam šopirita dva doktora, dva šoštara in obman Zelenik. Ko bi oni gospodje bili tvoji prijatelji, ne smeli bi kupovati hramov, potem imeli bi sedaj že okoli 200.000 gl. gotovega denarja in bi sedaj, ko je nam Haložanom trtna uš uničila vse gorice, 100.000 gl, lahko posodili brezobrestno ali pa, če so res naši prijatelji, nam šenkali, saj smo ta denar tja notri mi znosili. Oni pa niso naši prijatelji, oni skrbijo le za sebe, oni volijo eden družega in eden drugemu plačo povišuje, me ubode kmečke pare pa si moremo same pomagati in večni Bog. Gospod Zelenik, kakor se vidi, niste Vi naš pravi prijatelj

in boljše bi bilo, da nas slovenske kmete ubogate ko Vam svetujemo, da bi vložili prošnjo v srenji Sela, ker tam se ravno cerkev zida in potrebujemo mežnarja. Haloški kmet.

Iz Male Nedelje pri Ljutomeru. Že večkrat smo poročali o obnašanju dr. Rosina v ljutomerskem okraju pa tudi njegov naslednik dr. Grossman ni velik boljši, tedaj nekaj o njem: Gostilničar Mikl iz Male Nedelje je prišel v njegovo pisarno vprašati, bi-li dobil na posodo denarje, katere je vložil Vinko Mihalič za Terezijo Strajnsak pri njem; na zanikan odgovor odšel je Mikl iz pisarne in za par dni došel na dom račun od g. Grossman-a v znesku 3 gl. = 6 K (za neko posvetovanje). Žnidarič Ivan iz Bukovec je prosil g. dr. Grossman-a, da naj on govori z gospodom sodnikom, li sme Žnidarič obiskati simonki se nahaja v zaporu pri ljutomerskem sodišču in za ta veliki trud je zahteval dr. Grossman od Žnidariča 6 gl. = 12 K. Ne sme mu nikdo to zameriti, saj je bil njegov že pokojni dedek židov, kar še tudi priča velik krumpast nos. O njegovi ženjalnosti pravimo, da ves čas njegovega uradovanja kot odvetnik še ni zmagal v jedni tožbi, ne v civilni in ne v kazenski zadevi — le tako naprej!

Shod zaupnikov v Mariboru. „Slov. Gosp.“ naznanja, da bo v drugi polovici meseca avgusta shod zaupnikov v Mariboru. Najbrž se bo ta shod vršil 22. avgusta. „Gosp.“ dostavlja, da „vabila za osebe se bodo v kratkem razposlala.“ To naznanilo kaže, da gotovi krogi na Štajerskem hočejo še vedno igrati ulogo ptiča noja. Na jedni strani vedno čivkajo slogi na drugi strani pa nečejo videti mlade slovenske kmetijske organizacije, ki se mogočno sili po Sp. Štajerskem, in ki je že danes faktor, s katerim moremo resen politik tudi resno računati. Kdo bo vabil na shod zaupnikov, kdo je določil zaupnike — to je vsaj tajno ostalo, ve se samo, da so mariborski duhovniki ljuti nasprotniki kmetijske organizacije. Mi bi gospodom priporočali kar največ previdnosti, zakaj če ta kozvani volilni krogi nečejo poznati kmečke organizacije in nečejo računati z njo, potem je naravno, da tudi kmetijska organizacija ne bo hotela poznati „vodilnih krogov“ in bo pri volitvah mesto složnega postopanja na podlagi poštenega kompromisa — boj. — Tako piše „Slov. N.“

Gospodarska zadruga v Sinči vasi. Zdaj in zdaj čitamo v »Miru« obširnejša poročila o jedini zadrugi, ki je bila ustanovljena med koroškimi Slovenci, o gospodarski zadrugi v Sinči vasi. Tako poročilo prijavlja »Mir« tudi v zadnji številki in dasi je sestavljeno jako previdno, je vendar iz njega razvideti, da se ima ta zadruga boriti z velikanskimi težavami, in da kar ne more priti do trdnega stališča. »Mir« pravi, da je bilančno stanje neugodno in to pove dosti.

Lump za Lumpa. Zadnji »Fihpos« piše: »Gliha vkup štriha.« »Štajerc« je začel tudi ponatiskovati članke iz »Rodolumpa« (to je mislil na »Rodoljuba«). Dva bratca sta se našla! Lump za lumpa! — Za to „Fihposovo“ žvekanje se toliko zmenimo, kakor

za kričanje v grabi ležeče pijane barabe. Naši bralci pa dobro vedo, kaj smo pisali pod člankom: „Cesar Jožef II. o posvetni duhovščini.“ — Glej ubogi kmet, moriborski „Fihposovci“ bi se najraje iz onega dopisa norca delali, a si tega ne upajo, ker vejo, da bi dobili za to vsaj pol leta zapora. O stvari sami, kakor smo pisali mi, niti ne črhnejo. — Kdo je bil veleslavni cesar Jožef II. za kmetski stan, tega nam ni potreba ponavljati, to smo vže pisali. Zgagi mariborski ni prav kar piše „Štajerc“, ni prav kar piše „Rodoljub“. Nam predbaciva nemčurstvo, onemu listu pa liberalizem, četudi je stokrat bolj slovenski kakor „Fihpos“ sam. Torej „Fihposu“ vse ni prav, kar ne trobi v njegov pregrešni rog. Naš slovenski kmet znal se ga bode tudi poslej ogibati, njegova stranka pa naj nasledke pripíše sebi. Za danes povemo tem gospodom še samo: če je „Rodoljub“ „Rodolump“, potem je „Naš dom“ „arš dum“!

Za nov most čez Savo pri Brežicah je postavil finančni odsek v deželni proračun 100.000 K.

Štajerski deželni zbor je za železnico Grobelno-Slatina do hrvaške meje dovolil deželnega prispevka 800.000 K.

Iz Pilštanja se nam piše: V naši fari vlada močna nevolja proti župniku Tomažiču. Povod pa je ta-le: Vlada je dovolila za po toči oškodovane prebivalce občin Pilštanj in Drenskorebro podporo 1000 gld. Ta mesek je začetkom tega meseca izročil okrajni glavar župniku Tomažiču, da ga razdeli. Kako je prišel župnik do tega posla, nam ni jasno. O tem vprašanju drugokrat. Danes hočemo le označiti način, kako je Tomažič denar razdelil. On se ni oziral na potrebe obdarovanih, on je denar delil tako, da njegovi zvesti niso bili prezrti. Pri tem se je zgodilo, da so premožnejši, ki imajo vsega dosti, dobili vsi večje vsote; revni in potrebni pa so dobili prav malo ali pa nič. Nad dvajset revnih posestnikov in posestnic, ki živijo v silni bedi in nimajo nič jesti, se je proti temu „pravičnemu“ postopanju župnika pritožilo na okrajno glavarstvo, ker niso niti vinarja prejeli. Drugi jim bodo sledili. Prav tako. Vsaka podpora je vendar namenjena revnim in potrebnim, ne pa tistim, kateri uživajo župnikovo milost. Gospod župnik, vaše postopanje ni lepo, ni pravično, ni krščansko. Ali vam ni znano, da je Kristus učil: „Lačne sititi,“ ne pa sitih? Naši župljani si bodo to zapomnili. Gospoda glavarja pa javno pozivljamo, da način razdelitve strogo prebode. — Tako se bere v „Slov. N.“ Ponatisnili smo to notico, ker tudi nam prizanesljivost do tega gospoda pohaja. Že večkrat smo slišali se pritoževati proti temu gospodu, in če nas ne bode pustil pri miru, naj si ne vzame za zlo, če ga ob priložnosti tudi od naše strani kakšna ostrá pušica zadene.

Kancelarjevo srajco pojedla je Papeževa krava Zatoliču vredno 3 K, ko se je kancelar kopal v travskem rečišču. Bode-li papež Kancelarju škodo pomnil, ne vemo, ker Kancelar, klepar pri Sv. Lovrencu na Drav. polji pravi, da ta Papež ni dosti boljši, kakor njegov pastir.

Ogenj. V Šobru obč. Sv. Križ pri Mariboru na-

stal je 23. p. m. na nekem hlevu in skednju ogenj, ki je oboje poslopj uničil popolnoma. Kako je ogenj nastal, ni znano. Tudi nezavarovana letina je zgorela. Poslopje je bilo zavarovano.

Podplat. 25. julija. (Strelna ubila.) Dne 23. julija bila je v našem kraju huda nevihta. Več žensk, ki so na travniku g. Regorška delale, hitele so v bližini stoječo hišo, samo dve od teh, po imenu Orač in Gajšek ostali ste na travniku. Kmalu na to vtrnil se je oster blisk, spremljan s slabim gromom. V hiši vedreče ženske so se sedaj domislile, kako da onih dveh tako dolgo ni. Šle so ven in našle zunaj ostale brez življenja ležati v travi. Gajšek bila je samo omotena in prišla kmalu k sebi, Orač pa je bila mrtva. Strelna raztrgala ji je obleko od vratu do nog in njene grablje zdrobila. Dveleten otrok ki se je nahajal pri njej, ostal je nepoškodovan. Mrtvo odnesli so v mrtvašnico.

Nesreča pri streljanju zoper točo. 23. p. m. zgodila se je v Spilfeldu pri streljanju proti toči nesreča. Skoz neprevidno ravnanje s smodnikom, ki se je stresel še v topel top, užgala se je še zraven ležeča zaloga smodnika in poškodila enega streljača tako, da je dobil na rokah, nogah in po obrazu težke rane, da so ga mogli odpeljati v bolnišnico, kjer je dne 3. t. m. za opeklinami umrl. Dva druga streljača bila sta ranjena manje. Ljudje ravnaajo predostokrat z smodnikom lahkomišeljno.

Umno kletarstvo. Bliža se za vinogradnika naj-srečnejši in najveselejši čas namreč trgateg. Ker je vinska trta letos skoro povsod dobro obrodila, in ker je vsled ugodnega vremena pričakovati, da grozdje dobro in enakomerno dozori, da se bode toraj pride-lala izvrstna vinska kapljica, je pač skrb vsakega umnega vinogradnika, da s svojim, z velikim napo-rom pridobljenim pridelkom, tudi pravilno ravno, ako ga hoče hitro in dobro v denar spraviti. Da se pa največ vinskega pridelka pokvari le vsled slabe po-sode, je vsakemu dobro znano; mnogo je pa tudi krivo površno ravnanje z grozdem pri trgatvi in pozneje še pri kipenju. Nepravilno napravljeno vino se le težko proda in vedno po nizkih, dandanašnjim stroškom neodgovarjajočih cenah. Temu nedostatku se vsak vinogradnik izogne, če že od vsega začetka z vinom, oziroma že z grozdem in z moštom pravilno ravna, zato opozarjamo na knjižico „Umno kletarstvo“, ktero je spisal deželni vinarski potovalni učitelj za Kranjsko g. Gombač in ktero je založil in izdal spom-ladi t. l. dež. odbor kranjski. Ta poljudno spisana knjižica obsega vsa za malega vinščaka potrebna na-vodila z ozirom na najnovejše zahteve umnega kle-tarstva. Dobiva se v knjigarni g. V. B l a n k e - j a v Ptuj in Mariboru. Posamezen komad stane 30 h, s pošto vred 38 h. Istina je, da si utegne marsikdo s temi vinarji prihraniti več 100 kron. Istotam se dobi še nekaj izvodov „Novega vinogradništva“ od istega pisatelja po 80 h. s poštnino vred. Obe knjigi toplo priporočamo.

Navihan tat. Od Sv. Tomaža pri Ormožu se po-roča, da je bila te dni Alojziju Canjkotu bivšemu gradskemu oskrbniku vkradena žepna ura. Canjko

je to ovadil žandarmeriji, ki je tatu zasledovala in ga tudi izsledila v osebi sina tukajšnjega bogataša Š. Ker sta si bila žandarma svojega suma svesta, peljala sta tata v šumo, mu velevala se sleči do golega in preiskala potem obleko. Ko je bil tat slečen, ni bilo ure v obleki, pač pa jo je imel skrito privezано za svoje „premoženje“.

Poročilo sejma v Ptuji z dne 5. avgusta t. l. Prignalo se je 325 konjev, 1205 volov, 528 krav, 262 drobnice, vseskozi lepega plemena. Vsled lepega vremena in nizkih cen bil je sejem po zunanjih kupcih mnogoštevilno obiskan, ter je bil promet jako živahen. Z posebno lepo živino odlikovala se je pristava gospoda župana Ornig-a, od katere po edini komadi so vagali do 1200 kilogramov. Večje množine so se odposlale v Maribor, Murek, Gradec, Varaždin, Polo, Trst, Št. Mihel, Dunaj, Linc in Bregenc. Prihodnji svinjski sejem bo 14. avgusta, prihodnji veliki živinski in svinjski sejem 21. avgusta. Obisk teh sejmov se zunanjim kupcem zaradi lepega blaga in nizke cene, posebno priporoča.

Iz Lukavec na murskem polju. V nedeljo dne 28. julija imela sta naša poslanca Ploj in Rozina pri Sv. Juriju ob Ščavnici shod, pri katerem je bilo vendar 15 ali 20 kmetov, vsi drugi so bili duhovniki, učitelji, študenti in neki zaslepljeni posili-slovenci. Govoril je prvi dr. Ploj, in kmetom obljuboval, kako bode on zboljšal kmečki stan. V mislih je imel kmečke zadruga. (Zakaj ne zveličavna konzumna društva? Op. ur.) — Drugi govor imel je naš nepozabljivi prijatelj kmečkega stanu, doktor Rozina (bo pač menda treba za maše dati, da ne bo hodil več nazaj) in svoje plesnjeve rozine tako okoli sebe metal, da bi bil kmalu padel v medlevico in vpil na vso moč: „proč od Gradca“ da se nam je siromak v pëto smilil. Povedal je, kako Gradec zida gledališčno poslopje na stroške dežele, katere plačuje slovenki kmet. Glejte ga strica, in njemu se ni vredno zdelo se v Gradec peljati, da bi bil za mastno plačilo vsaj ugovarjal. Ja, ja, tudi petelin se samo na domačem dvorišču repenči. Omenil je tudi še čevljarje; kako so preje dobro izhajali, dokler se niso fabriški čevlji prodajali kakor zdaj v Ljutomeru pri Hönigmanu in v Radgoni pri nekem gospodu, (Bože mili!) pa spet zakričal: „proč od Gradca!“ revolucija tukaj! pardon — resolucija. — To „reskolobucijo“ je prebral neki zaslepljeni kmet iz Radinc in par predstojnikov je svoje občinske pečate gor pritislilo. No, pa ovi bi bili tudi tam pritislili kamor se v pasjih dneh tudi brencelj rad vseda. Koga in kako nas hočejo s tem „pečiranjem“ voditi za nos, sedaj še ne vemo. Dragi kmet, ako tebi želi naš državni poslanec pomagati, naj gleda v zbornici tudi na to, da se bode odvetnikom odvzele bagatelne tožbe, da ne bode ubogi toženec imel zaradi par kron, 80 kron stroškov. Na tak način bi se ubogemu narodu prihranilo veliko milijonov kron. Ali tega gospod Ploj seveda ne sme storiti, da bi odvetnikom vzel najboljši zaslužek, kmetom pa veliko prihranil, ko vendar dobro vemo, da vrana vrani očij ne izkljuje. Dr. Rozina hoče nas s svojim „proč od

Gradca“ menda priklopiti k svojim rešetarjem, da bomo tam pasli kože in nosili rešetke. Res je bil on v Gradci razžaljen, ker ni vsaka njegova beseda tam obveljala, četudi zna prav na široko zijati. Tudi je res, da so čevljarji nekaj bolje izhajali, ali vzrok, da se mu slabo godi, je tudi to, da vse kar zasluži znosi v posojilnico, po domače „kmetško prisilnico.“ Vse drugo kar še tam ostaja, dobijo naši mili odvetniki. Leta 1894 bilo je skozi odvetnike 14 tisoč posestev kmetških in malih posestnikov prodanih. Dolga je bilo vknjiženega 76 milijonov kron, ki so bila cenjena na 60 milijonov kron, a prodana le za 44 milijonov kron. To je dokaz, kaki prijatelji so odvetniki kmetom. In ti zaslepljeni kmet voliš v državni in deželni zbor take ljudi? — Dokler ne bo volil kmet kmetu, ni se mu nadejati izboljšanja. — Jože Mavrinc.

En ljubi advokat. Farovžka kuharica Rozalija Kodrič iz Ptujске Gore in posestnica Jera Mesarič imeli sta pri tukajšnjem sodišču obravnavo zaradi razžaljenja časti, katera obravnava se je končala s poravnavo, na podlagi katere se je Jera Mesarič zavezala razglasiti častno izjavo v »Gospodarju«. — Dne 8. julija, poslala se je taka izjava rekomandirano »Gospodarju« in dne 11. julija, bila je ta izjava v »Gospodarju« tudi razglašena. S tem bila je stvar postavno urejena, ali g. dr. Brumen, kot zastopnik Rozalije Kodrič, hotel je še več denarja zaslužiti in napravil je toraj sledeči švindeln: On naredil se je tako kakor bi one častne izjave v »Gospodarju« ne bil bral in je pisal g. Miha Mesarič-u sledeče pismo:

Ptuj, dne 16. julija 1901

Spoštovani gospodar!

Zadnja štev. lista „Slov. Gospodar“ ni prinesla izjave, katera se ima na stroške Vaše žene objaviti.

Vi ste meni rekli, da ste plačali Alojz Repe-ju 1 gld. zato, da je on odposlal izjavo v Maribor. Če pa je ta postal izjavo brez denarja, se izjava seveda ne bo ponatisnila.

Pridite toraj, kakor hitro mogoče, v mojo pisarno sicer najkasneje do 25. t. m. in prinesite seboj tisti recept glasom katerega je izjava oddana na pošti.

Spoštovanjem

Dr. Brumen

Tu navedeni g. Alojz Repa je prijatelj Mesaričev in uradnik »Štajerca«. — Ko je g. Repa dobil to pismo v roke, pisal je nemudoma dr. Brumenu in mu pojasnil, da je bila omenjena častna izjava vendar v »Gospodarju« objavljena, ob enem pa prosil dr. Brumena, da ni potreba ubogemu kmetu še več nepotrebnih stroškov delati. Na to pa je dobil g. Repa sledeči odgovor:

Ptuj, 25. julija 1901

Sprejme gospod

Alojz Repa, posestnik

na Ptujski Gor.

Ne da bi pripoznal Vašo legitimacijo, nastopiti kot pooblaščenec Jere Mesarič, če tudi ste si dali 2 K plačati za to, da pošljete izjavo na uredništvo „Slov. Gospodarja“, katera mora ta list na stroške Jere Mesarič objaviti, služi naj Vaša Vašo dopisnico z dne 24. julija t. l., v kateri mi celo naznanjate „boj“ — kar me je precej razveselilo — sledeče v pojasnilo.

Dne 12. julija sploh ni izšla nobena štev. „Slov. gospo

in toraj tudi ne more dne 12. julija t. l. izislej štev. ponatisnjena nobena izjava.

Ker po moji informaciji časnik „Slov. gospodar“ še do sploh ni prinesel dotične izjave in ker je tudi gotovo ne vse, predno se mu pristojbina za oglas ne dopošlje, sem jaz včeraj z rekomadiranim pismom, izjavo uredništvu „Gospodarja“ s prošnjo, naj to izjavo ponatisne, kar seveda gre na stroške Jere Mesarič ali pa na stroške tistega, kateri plačilo prevzel od Jere Mesarič nalog, da spravi izjavo in se sodba glasi v dotični časnik.

Jaz konstatiram samo v to svrhu, da Vi Vašo gorečnost ohladite, da se je dne 8. julija t. l. zavezal Miha Mesarič pisarni, da mi bode predložil do 15. julije t. l. receptis posilno potrdilo, da je dotična izjava v resnici na uredništvo poštne lista odposlana.

Jaz konstatiram tudi nadalje, da Miha Mesarič še do danes poštnega potrdila ni predložil in da bi toraj jaz bil opravi kot pooblaščenec Bozalijskega sodišča, eksekucijo proti Jeri Mesarič započeti, v katerem slučaju bi se Juri Mesarič naložila kazna in naložili tudi eksekucijski stroški.

Če tega vkljub temu nisem storil, sem samo le ozir na Jero Mesarič nikakor pa ne na njene plačane in ne na svetovalce. Iz tega lahko posnamete, da se jaz Vaše ne oziroma od Vas napovedanega „boja“ bore malo bojim. To pa bode znabiti pri tem boju čutil resničnost prisilavice, sama ob sebi vsiljuje in katere mi toraj ni treba navajati. Kajti gotovo je, da tudi današnji dopis, kakor vse poznanje se nastavi po odvetni. tarifu brez ozira na to, ali stranka narodna ali protinarodna.

S primernim spoštovanjem
dr. Brumen.

No ljubi kmet, kaj porečeš ti na ta sleparski Gospod dr. Brumen naredil je umetni konfuzijon, bi zamogel še nekaj pisem pisati, katere potem računam k stroškom. Samo pismo Repe-ju je taksirano petimi kronami. Mi ne moremo zapopasti, da more advokatska kamora take malopridnosti dovoliti. Tako o doktorju Brumenu; kot politiker in ljudski prijatelj dr. Brumen pa tudi ni nič vreden. Ako advokati govorijo pri shodih, tako so ljudski prijatelji, ki so pa za Slovence in Nemce enaki.

Iz Obstverwertungs-Stelle v Gradci. (Situacijsko poročilo z dne 31. julija 1901). — Vprašuje se po 1000 meterskih centov jabolk za prešati, ponudilo jih je samo 6300 meterskih centov; za namiznih jabolk se povprašuje za 10.000 meterskih centov, nudilo se pa 3895 meterskih centov. — Ta zavod za spečavanje sadja (Obstverwertungs-Stelle) v Gradci kupcem in prodajalcem naslove brezplačno. Kdor toraj kaj sadja za prodati, naj se obrne na goriški inženjerski zavod, kjer bode svoje blago najbolje prodati zamogel. Tu navedemo visokost cen v vinarjih za kilogram za Berlin, Stuttgart, Dunaj, Praga in Pariz. — Jabólka v Berlinu 29—43, Stuttgartu 24—50, Dunaju 36—50, Pragi 40—48, Gradci —. Hruške v Berlinu 24—60, Stuttgartu 43—48, Dunaju 20—50, Pragi 36—44, Gradci 70—80. Breskve v Berlinu 12—120, Stuttgartu 120, Dunaju 40—300, Gradci 120—300. Marelice v Berlinu 216, Stuttgartu 48—84, Dunaju 20—64, Pragi 40—50, Gradci 40—90. Slive v Berlinu 12—43, Stuttgartu 48—60, Dunaju 16—40. Črni zeleni v Stuttgartu 24, Gradcu 50—60 vinarjev. Mesecu juliju je naredila toča v vinogradih in sadovnjakih na Spodnjem Avstrijskem, Ogrskem in v Sloveniji ogromne škode.

Zunanje novice.

Rop na sejmu. Neki Slovak na sejmu v Trenčinu prodal je dva vola za 600 kron. Denar je shranil, da kupi nekoliko slabejša volička in kako kravico. Nankrat pristopi k njemu tuja, neznana ženska ter mu pravi, da ima pri gradu jako pohlevno kravico na prodaj, naj jo gre pogledat. Slovak ne sluteč nič hudega, hiti z žensko; toda komaj pride za zadnjo hišo, naskočita ga dva lopova, katerim se še ona žena pridruži. Parkrat so potisnili Slovaku nož v prsa, iztrgali so mu denar ter zbežali. Ko so ljudje začuli Slovakovo vpitje, pridrveli so k njemu in ravno še ono žensko prijeli. Kako pa so se začudili, ko so spoznali, da je to mož v ženski obleki. Slovaka so prenesli v bolnišnico, kjer je drugi dan umrl.

Soproga prezidenta Krügerja bila je 21. julija v Pretoriji pokopana. Ko jo je snubil mladi farmer Krüger, odgovorila mu jo poznejša gospa prezidentinja „Znam kruh peči, kuhati, šivati, prati in umivati.“ — In v petdesetletnem zakonu se ni izneverila svojemu pojmom o ženskem delokrogu. Oblačila se je vedno v črna oblačila; poznala je le eno modo. Živali je jako ljubila. Imela je 16 otrok; 7 jih še živi. — V začetku vojne je pet Krügerjevih sinov odrinilo na boj zoper angleške roparje.

V največji vročini skoro zmrznil. V mestu Hamiltonu v Ontariju vlada strašna vročina, ki dosega 40° C. Neki tamošnji krčmar, Toma Powers, ima izborna ledenico, v katero se je hodil razhlajati od strašne vročine. Pred kratkem je šel zopet v to ledenico, a zaprl tako nesrečno vrata za seboj, da jih ni mogel odpreti več. Bil je na vrata, klical na pomoč, vze zaman. Naposled je napel vse svoje moči, ter je zagnal v vrata velikanski kos ledu. Potem pa se je vsled silnega napora onesvestil. Ko so drugi krčmarja pogrešili, so ga šli iskat ter so ga našli v ledenici že skoro — zmrznjenega.

Nečloveška mati. Iz Lipovarja v baranyjskem komitatu je nastal nedavno v hiši premožne kmetske vdove Méhes požar. Zato se je zbralo na dvorišču mnogo ljudstva. Slučajno so začuli nekateri tožeh glas, ki je klical na pomoč. Glas je prihajal iz neke kleti. Urno so ljudje ulomili vrata in v kleti so zagledali nekaj groznega. Na kupu zgnjite slame je ležal v umazane cunje zavrt pravcar živ skelet, sin vdove Méhes, ki je bil že pet let zaprt v tej kleti, kjer je bilo seveda vse gnjusno, umazano in nečedno. Méhes je imela lastnega sina zaprtega v kleti, da je lahko rabila premoženje, katero mu je zapustil njegov oče.

Revščina nekaterih kraljev. Portugalski kralj je najbrše izmed najrevnejših vladarjev v Evropi. Svojih dohodkov na leto bi moral imeti kaka dva milijona kron, toda nekaj časa že ne dobi ničesar, ker je v državni denarnici egiptovska tema. Nič na boljšem ni turški sultan. Sicer se trdi, da dobiva 19 milijonov letne plače, toda to je le na papirju. Ako bi Abdul Hamid ne bil osebno zelo bogat, iz težka bi mogel prirediti svoj harem, ter bi moral vsaj polovico